

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ)
Білоруський торгово-економічний університет
споживчої кооперації (м. Гомель, Республіка Білорусь)
Самаркандський інститут економіки і сервісу
(м. Самарканд, Республіка Узбекистан)**

**ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ:
НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА У
ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

**Збірник наукових праць за матеріалами
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції**

(м. Полтава, 20–21 квітня 2017 року)

**ПОЛТАВА
ПУЕТ
2017**

УДК 330.341.2
I-71

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі» заборонено*

Головний редактор

С. С. Ніколенко, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної теорії та прикладної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Редакційна колегія

О. В. Манжура, д. е. н., доцент кафедри економічної теорії та прикладної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

В. О. Шаповалов, к. е. н., доцент кафедри економічної теорії та прикладної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

К. С. Дзевєріна, к. е. н., доцент кафедри економічної теорії та прикладної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Рецензенти

Н. С. Педченко, д. е. н., професор, директор Інституту економіки, управління та інформаційних технологій Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Л. І. Яковенко, д. е. н., професор, професор кафедри політекономії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Інституційний розвиток соціально-економічних систем: національна економіка у глобальному середовищі : збірник наукових праць за матеріалами XI міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 20–21 квітня 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 206 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-275-4

У збірнику наукових праць розглянуті актуальні проблеми інституційного розвитку сучасних соціально-економічних систем, трансформації системи державного регулювання економіки, інституційних зрушень у механізмі функціонування ринкового господарства.

Збірник призначений для фахівців, викладачів, аспірантів, студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами інституційних трансформацій економічних систем.

УДК 330.341.2

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

ISBN 978-966-184-275-4

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2017

вития и управления следует понимать особую организационно-управленческую деятельность, направленную на получение высоких финансовых результатов путем использования инноваций в производственной деятельности.

Эффективное регулирование финансового обеспечения инновационного развития предполагает обеспечение стабильности организаций в рыночной среде.

Таким образом, новая парадигма регулирования финансового обеспечения инновационного развития деятельности предприятия должна исходить из того, что инновации появляются в экономической среде неравномерно, а в виде кластеров более или менее одновременно осваиваемых нововведений, т. е. осваивающих целостную систему новых продуктов и технологий, сконцентрированных на определенном отрезке времени и в определенной рыночной среде.

Следовательно, формирование новой продукции и регулирование финансового обеспечения развития инновационной деятельности предприятий с точки зрения кластерного подхода должно предполагать теоретический подход в исследовании в целях учета особенностей эффективного ведения хозяйства в целях получения прибыли (дохода) и обеспечения конкурентоспособности.

СОЗДАНИЕ УСЛОВИЙ ДЛЯ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ДЕЙСТВЕННЫХ МЕХАНИЗМОВ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ: ОПЫТ РЫНОЧНО РАЗВИТЫХ СТРАН

Р. Х. Карлыбаева, к. э. н., доцент

*Ташкентский государственный экономический университет,
г. Ташкент*

В рыночно развивающихся странах формирование инновационной деятельности предприятий в условиях глобализации способствовали росту уровня валового внутреннего продукта за счет более глубокого и эффективного использования финансовых ресурсов и результатов фундаментальных и прикладных работ. Инновационные разработки, прежде всего, могут интен-

сивно развиваться в базовых отраслях экономики в целях удовлетворения их нужд в инновационных продуктах.

Это позволило бы создать действенный финансовый механизм, призванный воздействовать на продвижение результатов научных разработок до инновационных работ, направленных на их практическое применение. Одним из ярких инструментов внедрения результатов инновационных разработок, обеспечения более тесной связи науки и производства, производителей инновационной продукции и ее потребителей является проведение научных форумов на международном уровне. Подобный форум был проведен в г. Ташкенте в ноябре 2015 года, где приняли участие более 560 представителей авторитетных компаний из 33 развитых стран, а также руководители ведущих международных финансовых институтов. Впечатляющим моментом этого форума стало подписание пакета инвестиционных соглашений более чем на 12 млрд долл. США, включающего реализацию ряда важных инновационных проектов [2, 3]. Благодаря принятым мерам, не только в 2015 г., но и в 2016 г. доля инновационной продукции в общем объеме промышленного производства была доведена до 9,0 %.

В современных условиях для внедрения инновационных проектов следует и дальше создавать малые инновационные предприятия, усилить стимулирующую роль налоговых инструментов. Налоговые льготы и финансирование инвестиций из государственного бюджета могут выступать важным инструментом формирования инновационной экономики в странах с переходной экономикой.

Рассматривая налоговые льготы, направленные на стимулирование деятельности инновационных предприятий хочется также отметить, что исследуя воздействие льгот на инновационную деятельность предприятий необходимо изучать и другие механизмы, могущие быть полезными в перспективе для отечественной экономики. Все льготы связанные с активизацией деятельности предприятий в направлении инноваций.

Установленные льготы не только более сложное явление, чем мы о нем думаем, оно гораздо сложнее, чем мы можем себе это представить. Поэтому все созданные льготы можно разделить:

– на приростную (используется в ряде стран: Франция, Канада, США и Тайвань), которая предусматривает расчет налоговых льгот (более высокий уровень ставок действует во Франции – 50 %, а также в Канаде, США, Японии и на Тайване, где она составляет 20 %).

– смешанные. Такая система установления уровня ставки используется в США. В США приростная скидка в зависимости от осуществления мер в сфере фундаментального исследования лишь дополняется объемной скидкой в размере 20 %. С использованием такой системы связаны расходы частного предпринимательства по фундаментальным исследованиям;

– списываемые. Такие налоговые льготы могут предусматривать экономические границы и расходы для списания налоговых платежей по скидкам на проведение научных разработок в целях внедрения в деятельность предприятий. В этом отношении ярким примером может служить опыт рыночно развитых стран, напр., Японии и Республики Корея, где верхняя граница превышает 10% от суммы корпоративного налога (для малых предпринимательских предприятий, т. е. мелких и средних). В Японии, Испании, Канаде – соответственно 15 %, 35 %, 75 % и 50 %.

К установлению предельного уровня налоговой скидки также прибегают такие страны, как Австралия, Франция, Италия и Нидерланды. В некоторых рыночно развитых странах, напр., в США подобные субъекты не имеют возможности, согласно действующим правовым актам, превышать размеры затрат на НИОКР в течение одного года, а коэффициент средней наукоемкости не должен превышать 16 %. Такие экономические границы, предусматривающие финансовое обеспечение исключают риск, связанный с существенными колебаниями сумм налоговых платежей и исключением возможностей манипулирования отчетностью фирм в целях получения необоснованно высоких налоговых льгот и преференций [1].

Такой подход во многом связан с применением эффективных механизмов стимулирования инновационной деятельности, не требующей выделения больших бюджетных затрат, по сравнению с прямым финансированием [1].

Список использованных информационных источников

1. Рюмина Ю. А. Зарубежный опыт налогового стимулирования инновационной деятельности / Ю. А. Рюмина // Вестник Томского государственного университета. Экономика. – 2012. – № 3.
2. Салихов Ш. В Узбекистане развивается эффективный механизм внедрения научных разработок в реальный сектор экономики [Электронный ресурс] / Ш. В. Салихов. – Режим доступа: <http://uzscience.uz/ru/linkpages/view/id/2>. – Название с экрана.
3. Секрет успеха – в инновациях [Электронный ресурс] // Правда Востока. 2015. – 10 декабря. – Режим доступа: www.pv.uz. – Название с экрана.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

О. В. Лозова, к. е. н., доцент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава

В умовах глобалізації та постійної міжнародної конкурентної боротьби вітчизняні підприємства постійно потребують нових конкурентних переваг в веденні своєї фінансово-господарської діяльності, заснованій на нематеріальних, тобто перш за все інтелектуальних ресурсах. Саме тому інтелектуальна складова конкурентних переваг є стратегічним питанням, яка пов'язана зі створенням і розвитком інтелектуальних ресурсів та нарощування інтелектуального потенціалу підприємства.

Інтелектуальний потенціал є однією з основних складових ефективної та конкурентоспроможної діяльності підприємства, яка потребує розроблення економічних, соціальних та фінансових обґрунтованих концептуальних засад його формування та використання.

Процес формування інтелектуального потенціалу підприємства є надзвичайно складним та специфічним, оскільки залежить від багатьох факторів, які досить часто є не прогнозованими та некерованими самою організацією.

Для спрощення відображення процесу формування інтелектуального потенціалу пропонуємо кількісне вираження цих процесів.

Цвігун І. А. Інституційні передумови формування демографічної безпеки України 142

СЕКЦІЯ 4. ІНСТИТУЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ СУБ'ЄКТІВ 146

Алиева С. С. Налоговые факторы, способствующие и препятствующие конкурентному преимуществу предприятий 146

Алиева С. С., Расулов Ш. Ж. Особенности предоставления ипотечного кредита по различным социальным программам 148

Аллаёров Р., Казаков Х., Эрназаров Н. Осуществление расчетов по ипотеке 151

Болтабаев М. Р. Кластерный подход к управлению инновационной деятельностью предприятий в условиях развивающейся экономики 153

Віddenко М. А. Вдосконалення механізмів адаптивного управління бізнес-процесами торгових підприємств 156

Горбенко Д. С. Соціально-економічна природа кредитної кооперації 158

Євсєєв С. В., Тордіна І. В. Становлення і розвиток універсальної та кредитної кооперації в Україні у 20-ті роки 161

Зайналов Дж. Р., Алиева С. С. Проблемы финансового механизма регулирования деятельности предпринимательских субъектов 164

Зайналов Дж. Р., Рузибаева Н. Х. Необходимость новой концептуальной модели финансового регулирования инноваций предприятий 167

Карлыбаева Р. Х. Создание условий для функционирования действенных механизмов инновационного развития предприятий: опыт рыночно развитых стран 169

Лозова О. В. Особливості процесу формування інтелектуального потенціалу підприємства 172

Наукове видання

**ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ: НАЦІОНАЛЬНА
ЕКОНОМІКА У ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

**Збірник наукових праць за матеріалами
IX Міжнародної науково-практичної конференції**

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 12,0.
Тираж __ пр. Зам. № __.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.